

At hjálpa fangum er endamálið

Amnesty International hefur havt sín altjóða ársfund í Geneve í dögnum 13.-14. september Sagt verður, at fundurinn var tann mest áhugaverdi í sögu felagsins. Tað var aðal-skrivarinn í ICJ - altjóða lögfrøðisnevndinni - fyrrverandi írski uttanríkisráðgjafi Sean Mac Bride S.C., ið leiddi fundin

Á fundinum vóru flestu limalondini umboðaði

Á fundinum vóru flestu limalondini umboðaði Týskland, Danmark, Frakland, Føroyar, India, Írland, Ísrael, Italia, New Zealand, Noreg, Ongland, Svøríki, Sveits, Libanon, Holland og USA.

Frá føroysku deildini luttók formaðurin Roland Thomsen. Harafturat vóru observatørar frá Sameindu Tjóðunum, Altjóða Arbeiðafelagsskapurin, Hákommissariatit fyrri flóttafólk, UNRWA, Samgonga fyrri Arabaralond, Altjóða Kvinnufelagskapurin, Frelsunarherurin, Vin arfelagið av Kvekarum, Heims-samgongan av arbeiðarum, Altjóðasamgongan av frælsum fakkfeløgum, Altjóða lögfrøðinga nevndin, Kirkjuliga nevndin fyrri altjóðamál, Kirkjuliga økumeniska ráðið, Carnegie-fríðargrunnurin, Heims-samgongan av fakkfeløgum, Samgongan av Reyða Kross feløgum, Sveits-iskir felagsskapurin fyrri mannarættindini, Altjóða Anti-Apartheid orslan og Altjóðafelagið fyrri barnavernd.

Nögv týðningarmikil mál vórðu umrødd, og fundarsamtyktir vórðu gjørdar. M. a. frá norsku deildini:

1. Ikki færri enn 54 fólk eru dripin í Irak seinastu seks mánaðarnir, mistonkt fyrri njósnan.
2. Dómarnir vóru gjørdir av einum serligum rætti, uttan vanligu lögfrøðisliga verju.
3. Frágreiðingar eru um tortur, mishandlingum og ómenniskjansligum atburði.
4. Dómsavgjörðir verða hildnar loynligar.
5. Eingin altjóða felagsskapur hevur fingið loyvi til at vera hjá tá dómarnir verða avgjördir, ellar vitja í fangatýppunum.
6. Ein umboðsmaður frá Amnesty er vistur aftur tá hann ætlaði sær inn í Irak.

Libanon mótmælti

Tá Noreg legði uppskotið til fundarsamtykt viðvíkjandi Irak fram, mótmælti Libanon harðliga. Hetta kom eftir at ein frágreiðing frá israelskum fangatýppum og um víðurskiptini har. Hesum hevur AI eisini mótmælt fyrr. Umboðsmennirnir fyrri Libanesisku sendinevndina segdu, at orsökini til, at Noreg hevði lagt fram fundarsamtyktina, var, at teir ikki vísu nögv gjølla um verunliga víðurskiptini.

Sambært Libanesiska sendinevndina verður eingin fongsl-

aður av religiøsnum orsökum í arabiskum londum.

Teir sum eru hongdir í Irak hava annaðhvørt framt njósnara- ella landavíkjavirksemi, varð sagt. Hetta legði hann stóran dent á, og vildi hava at umboðsmenn Noregs tóku aftur uppskotið til fundarsamtykt, men so var ikki, hon var einmælt samtykt.

Á fundinum varð eisini samtykt, at virkast skuldi enn meiri til frama fyrri fakkfelagsleiðarar sum sita fastir. Ætlanin er, at skipa fyrri einum felagsarbeiði av altjóða fakkfelagsskapinum, fyrri at sýna heiminum veruliga

hvussu stóðan er við teimum sokallaðu samvítskufangunum.

Eisini varð havt á orðið og samtykt at gera nakað fyrri teir meir enn 100.000 politisku fangarnar sum sita fastir í Indo nesiu.

Fundarsamtykt

Altjóða ráðleggingarnevndin hjá AI fer hervið aftur at venda sær til stjórnina í Irak og spyrja um loyvi til at senda observatørar til at vera hjá tá dómur verða avgjördir, og at vitja fangatýppini.

AI vendir sær til allar stjórnir um at tær nýta møguliga ávirkan soleiðis at ynski AI's kann vera ført út í livið.

Harafturat varð samtykt at senda út observatørar til onnur lond. Síðani 1962 hevur AI havt umboð í Kuba, Tjekkosllovakia, Ghana, Portugal, Franka ríki, Eysturtýskland, Libanon, Norður Rhodesia, Irak, Spania, Rwanda, USA, Grikkalandi, Turkaland, USSR og øðrum londum við.

Ársins fangi

Á skránni var eisini val av ársins fanga. Til 1968 eru allir ársins fangar latnir leysir. Í fjór vórðu triggir fangar valdir

AMNESTY INTERNATIONAL

**ELENI
VOULGARI**

PRISONER OF THE YEAR

orsakað av mannarættindaárinum 1968. Her varð ein, ein polsk kvinna latin leys beint eftir valið og beint eftir at AI hevði vent sær til polsku stjórnina. Hinir báðir fangarnir eru, ein ung kvinna Eleni Voulgari, sum er fongslað við líla barnið

sínum í Grikkalandi og Daniel Madzimbamuto, sum situr fastur í Rhodesia.

Hesi bæði halda fram at vera ársins fangar, samstundis við at vald er Larisa, sum er vörðin vist burtur. Hon er kona russ-
(Framhald á 5. síðu)

Då vi plockade ned Apollo 11 på Färöarna

Soleiðis eitur ein yvirskrift í svenska Rædio/TV blaðnum. Har skriar Lars Hamberg:

Útvarp Føroya liggur í einum húsi tveir og ein hálvan minutt frá miðbýnum í Tórshavn. Tað liggur so passaliga langt frá havnini, at heystvindarnir ikki her — so sum á Tinganesi, har fleiri hús hjá landsumsitingini eru, har atlantshávarnar koma niðan í gotuna.

Ikki hava tey fingið sjónvarp enn á hesum vindharðu, dimmu, korgu og koldu Atlants oyggjunum.

Frá hesum húsinum við fimm rúmm á Bryggjubakka senda teir dagliga umleið 4 tímar út til bygdinar — teir eru fyra tíðindamenn í fóstum starvi — og harafturat eru sjei onnur fólk — teknikarar, skrivstovu-fólk og orindaganta íroknað. Og orindagantan hevði úr at gera ikki minst viðvíkjandi postinum; tí føroyingar senda inn kunngerðir um andlát, føðingardagar og ymsar aðrar kunngerðir — tær fyrstu verða lisnar fyrri 1 kr. orðið, meðan aðrar kunngerðir kosta 2 kr. orðið. Útvarp Føroya er partvíst eitt komercielt útvarp — t.v.s. teir eru noyðdir at hava eitt slag av avmarkaðari reklamu, tí hesin stovnurin hvílir í sær sjálvum.

Vælgerandi

Teir hava eisini kvøðuljóma-sendingar til sjómenn og fiskarar; hvør heilsa kostar 8 kr., og tann peningurin fer beinleiðis í útvarpskassan og ikki til onnur vælgerandi endamáli. — Útvarp Føroya er í sjálvum sær svaelgerandi.

Tann dagin, vit hittu útvarpsstjóran Niels Juel Arge — sum als ikki var argur — høvdu teir stórar trupulleikar í húsnum og harafturat eitt TV-apparat, sum var lent úr einum handli nærindis, hetta høvdu teir í forstovuni. Hetta var júst tann dagin, tá rúmdar-mennirnir skuldu plockast ned, og tað var nakað, sum føroyingar høvdu eins stóran áhuga fyrri, sum fyrri fiskiskapinum, fuglaveiðu og grindadrápi.

Útvarpið mátti gera ein „inn-sats“, men hvussu, tað spurdi Niels Juel Arge og setti kniklar í brýr.

Sendingarnar eru á føroyskum máli, og at lána eina sending á einum øðrum máli, bar ikki til. Ráð vóru ikki at senda ein av teim fyra tíðindamonnunum til Houston at gera sendingar, teir høvdu nóg illa ráð til ein ferðaseiðil til Keypmanna havnar við fløgari.

Jú, men København — sigur harra Arge og ljósnar í

andlitinum. Sonur min er jú har — hann lærir. Tað var eitt hugskot.

TV frá Frankfurt

Av og á hendir tað, at tey siggja onkra sjónvarpssending frá Frankfurt — enskt og norskt sjónvarp siggja tey ikki, hvussu tað so ber til. Men júst henda dagin var atmosferan ikki so laglig — hvussu mikið teknikarin royndi at snara knappin á hesum lánta sjónvarpstöli, so bar ikki til.

Ferðin til mánan var gingin betur, tá høvdu teir á Bryggjubakka fingið eina góða frá-søgn, tí tá søu teir frá Frankfurt sendistøðini. Men hesa ferð vildu ongar myndir koma.

Og harra Arge fekk so telefonsamband við sonin hjá sær sum er í København — tann kritiska lotan, tá hylkið skuldi detta niður í havið, nærkaðist, og tað eydnaðist; harra Arge, eldri fekk samband við Arge, yngri og bað hann seta á TV niðri í København, og tá samband var fingið við København, fór Arge inn í tað einasta studi-
Og hesin gjørdi sitt lítasta og

Inspiration!

Tað „charmerandi“ við hesi sending var ikki bara tað, at arbeið var við tí, ið inspirerað varð av lotuni og tí at tað var improviserað, so sum tú kundi hugsa tær, at tað hevur verið alla staðni í verðini, tá útvarpini, sum nú eru risastórar — ópersónligar útvarpsfyrirtekur, trakkaðu teirra barnaskógvar. Tað var eisini eitt aftrat; her kendist ikki tann ótti og tann ræðslukenda støða, sum merkir ein nútímans útvarpsmann til dagligt — óttin fyrri steði (pausum), óttin fyrri gangi og eykaljóðum Her hoyrði tú Arge, senior sita so pinnastillur meðan junior talaði, her hoyrði tú hann fáa skil á telefonum og øðrum luritólum, sum vóru til taks í studionum, og hóast linjurnar vóru samanbundnar, og hann sat við, vágaði hann at lata tognina tala — forvitnis-ligan steðg, so henda togn gjordist duplutt spennandi. Hetta var so einastandandi, at ein royndur og velskúlaður útvarpsmaður vist hevði rotnað, um hann hevði seð, alt tað tekniska snildið, sum annars einans verður roknað teim stóru útvarpsfyrirtekunum at kunna sýna.

(Framhald á 5. síðu)